

Leesavonden

Het gebed des Heeren

Deel 2: Kwelijk bidden.
 Aanhoudend bidden.
 Vruchteloos bidden?

Bijlage: Ds A. Comrie: Leven des geloofs op de belofte

INLEIDING EN VRAGEN VOOR DE TWEEDE LEESAVOND.

Wij lezen en spreken met elkaar over verschillende gebedsgestalten.

Wij lezen hiervoor enkele hoofdstukken uit het boek van ds.F.Bakker en enkele korte stukjes uit het boek van Th. Watson.

Deze leesstof vindt u als bijlagen.

Kwalijk bidden.

Aanhoudend bidden.

Vruchteloos bidden?

Een zoon begon gebrek te lijden. Maar hij mocht gelukkig elke dag bij zijn vader eten halen, zoveel als hij met zijn gezin maar nodig had. Op zekere dag vroeg hij echter aan zijn vader om nu voor een week lang leeftocht te mogen meenemen. Dat vond hij gemakkelijker. Dan hoefde hij niet elke dag terug te komen. Maar die vader zei: ‘nee, want ik zie je zo graag elke dag’.

Nog veel meer ziet God de Vader Zijn kind graag elke dag aan de troon Zijner genade. De Heere heeft niet een volk met voorraad. Het gaat hier als met de weduwe van Zarfath. Zij moest het elke dag doen met een handjevol meel en een klein beetje olie. Zij bleef dus even arm als zij was. Maar haar armoede werd nu haar rijkdom. Arm en toch rijk. Niets hebbende en toch alles bezittende. Waar wordt het echter anders geleerd dan in de binnenkamer? Daarom houdt de Heere Zijn volk arm en klein. Armoede verbindt, rijkdom verwijdert. Wat zou er meer teerheid, meer kleinheid, meer liefde, meer onderwijs, meer kracht en licht zijn als de kerk Gods meer op die plaatsen vertoefde. En wat zou er meer glans van de kerk uitgaan.

KWALIJK BIDDEN

Op de vorige leesavond kwam ‘kwalijk bidden’ kort ter sprake. Wij zullen hier nu wat nader op ingaan.

‘Gij bidt en ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt, opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt’.

Jacobus 4:3.

Er kan dus wel gebeden worden, en veel gebeden worden en aanhoudend gebeden worden, terwijl het toch geen bidden is, omdat men kwalijk bidt.

Wat wordt het nu een nauw onderzoek voor ons allen. De kwalijke bidder kent zichzelf niet, daarom is er ontdekking des Geestes nodig.

Lees Bakker A.

Vraag 1. Stel, je bidt veel en aanhoudend, je hebt dus een binnenkamer.
Is dat altijd een bewijs van waarachtige bekering?

Vraag 2. Kan een teer gebedsleven gepaard gaan met een ongodvruchtige levenswandel?

Vraag 3. Kwalijk bidden.....opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt.
Dan is de begeerte 'mijn wil geschiede'.
Hoe was dat bij Ezau?

We kunnen nooit genoeg vragen in de binnenkamer:

Doorzoek mij, toets mijn gangen;

Doorgrond al mijn verlangen;

En stel mijn oogmerk in de dag.

Je kunt jezelf bedoelen, zonder dat je het jezelf bewust bent. Want was een mens zich dat echt bewust, hij zou zo tot God niet durven komen.

Wie wordt hier niet bang voor zichzelf?

Vraag 4. Wat zou onze eerste bede daarom moeten zijn?

Vraag 5. Om bekering vragen, om behoud, om zaligheid, om de hemel, en toch een slechte bidder zijn. Hoe is dat mogelijk?

Vraag 6. Het zou te verstaan zijn als iemand nu zegt: 'als het dan zo is, dan zal ik maar ophouden met mijn bidden, want ik kan toch niet anders dan kwalijk bidden en het is dan toch niet meer dan walgelijk voor God'.

De satan komt er hier ook bij en zegt: 'je kunt toch niet bidden, je gebed is toch één stuk zonde voor God, en daarom is het maar het beste om ermee te stoppen'.

Is dat de bedoeling van dit woord van God?

Vraag 7. Kunnen wij teveel van de Heere vragen?

Vraag 8. Het eerste wat er hier dan te bidden valt is: 'Heere, leer ons bidden'. Een gebed om een gebed. Dat is tegelijk: 'Heere, leer mij sterven aan eigen wellusten, eigen eer, aan eigendunk.

Is dit een gemakkelijke les, en is deze les in korte tijd te leren?

Vraag 9. Welk gebed wordt nooit afgewezen?

Wie de Heere om genade smeekt zal niet beschaamd worden. Want een mens die genade nodig heeft is Gode welgevallig.

Zo hebben wij dan nodig de Geest der gebeden, die de wellustige harten kan reinigen en de gebeden wil heiligen.

Lees ook Watson A.

AANHOUDEND BIDDEN

Maar nu is het mogelijk dat iemand in de binnenkamer ligt te smeken, terwijl toch de hemel gesloten blijft. Het gebed slaat naar de aarde terug, het vindt geen doorgang, er komt geen antwoord, de verhoring blijft uit. En dat nog wel in grote nood.

De Kananese vrouw heeft dit ervaren.

Lees Bakker B

Lees Watson B

Vraag 10. Een biddende moeder, een zwijgende Jezus.

Waarom gaat zij niet terug naar huis nu ze gehoord heeft dat het niet voor de heidenen is?

Vraag 11. Wat is de rechte gebedsgestalte voor God?

Vraag 12. Gebed.....gebedsverhoring.

Wat ligt daar tussen?

Vraag 13.

- a. Waarmee had Jezus de deur op een kier gezet?
- b. Wat deed die vrouw nu?
- c. Wat deed Jezus en waarom?

Vraag 14. Jezus prees deze moeder om haar groot geloof.

Was dit geloof zo groot omdat zij zo groot van zichzelf dacht?

Vraag 15. 'Zou het wel waar zijn?'

Kunt u het begrijpen dat iemand dit zegt?

Vraag 16. Wat kunnen wij leren van deze vrouw?

Vraag 17. Wat is de enige pleitgrond?

Vraag 18. Hoe en waarom spreekt God in Zijn zwijgen?

VRUCHTELOOS BIDDEN?

Lees Bakker C

Er zijn gebedsverlangens in het leven van een kind Gods, waarin hij zich voor God of mensen niet behoeft te schamen, en waarin hij zelfs de zaak des Heeren kan bedoelen, maar die toch niet in vervulling gaan.

Vraag 19. Ongehoorde en onverhoorde gebeden.

Wat is het verschil tussen een ongehoord en een onverhoord gebed?

Vraag 20. Een onverhoord gebed. De satan maakt van deze gelegenheid graag gebruik. Hoe??

Vraag 21. Moet er altijd aan een bepaalde zonde gedacht worden bij onverhoorde gebeden?

Vraag 22. Bewaard worden voor opstand en de wegen Gods leren billijken. O, zalige berusting, om verenigd te worden met de wil Gods.

Gaat dat gemakkelijk en kunnen wij dit zelf?

In bijlage Bakker B, aanhoudend bidden, lezen wij:

Wat deze vrouw nu gedaan heeft? Zij heeft Christus aangegrepen in Zijn eigen woorden. Zij heeft Christus gevangen in wat Hij Zelf heeft gezegd. Zij klemde zich tot het uiterste aan Jezus vast. En dat aanhouden was tot onderwijzing voor de binnenkamer en tot bemoediging voor een arme smekeling..... Christus liet Zich in Zijn woorden vangen. Zo werkt de Heere nog. En Jezus zei tot haar: 'o, vrouw, groot is uw geloof'.

In bijlage C, vruchteloos bidden?, lezen wij: O, zalige berusting, om verenigd te worden met de wil Gods. Om die wil liever te hebben dan eigen wil. Al is het ook met verlies van het allerliefste dat we op aarde hebben. Dan zullen we zwijgen.

Vraag 23. Je tot het uiterste aan Jezus vastklemmen.
Verenigd worden met de wil Gods en daarin berusten.
Kunnen deze twee gestalten samengaan in één hart?

Vraag 24. Onverhoorde gebeden.
Verwijderen deze ons van de Heere?

Vraag 25. Wat wil de Heere ons leren door ons gebed niet te verhoren?

Als er Eén op aarde geweest is, Die weet wat een onverhoord gebed is, dan is dat de gezegende Borg en Zaligmaker. Het was voor Hem een onverhoord gebed toen Hij als een worm en geen man smeekte of deze drinkbeker aan Hem mocht voorbijgaan. Daarom zijn de onverhoorde gebeden van Gods kind niet vruchteloos, omdat die vrucht gevonden wordt in deze Zaligmaker.

Lees Watson C

Psalm 65:3 'Gij hoort het gebed'.

God kan het gebed wel horen, al geeft Hij niet direkt antwoord. God geeft wel eens een antwoord op het gebed, terwijl wij het niet opmerken.

Laat daarom de bereidwilligheid des Heeren in het verhoren van het gebed een aanmoediging zijn tot het geloof in het bidden.

Als Hij een hart geeft om te bidden en daarbij de genegenheden doet ontvlammen, is dat een antwoord op het gebed.

Vraag 26. Als wij op deze manier een antwoord krijgen op ons gebed, mogen wij dan daarom een vaste hoop en een vast vertrouwen hebben op de verhoring van dit gebed? Ook als het lijkt of dit gebed juist niet verhoord is??

VRUCHTELOOS BIDDEN?

Nogmaals, nee. Geen enkel gebed, dat in waarheid is opgezonden, is vruchteloos. Het onverhoorde gebed ook niet. Want daarin werkt de Heere soms nog het meest op de eeuwigheid aan. Hoe onbegrijpelijk de wegen Gods ook kunnen zijn, de Heere bestuurt het altijd in Zijn ondoorgrondelijke wijsheid tot een eeuwig welzijn voor Zijn Sion.

Zalig om uw zaak te mogen loslaten en overgeven aan een God, Die alles beter weet.

O, kerk des Heeren, als dan uw onverhoorde gebeden niet vruchteloos zijn, dan is dat louter omdat de vrucht van dat hemelse Kanaan in een vruchteloos biddende Zaligmaker gevonden wordt, Die echter ook verhoogd is en daar nu leeft om voor Zijn volk te bidden. Uit Hem wordt ook de kracht gevonden om uw kruis vrolijk te dragen. Dat kruis is maar een litteken van Zijn wonden. Om eenmaal voor de verhoorde gebeden eeuwig te danken en van de onverhoorde gebeden te getuigen: 'Het is genoeg, spreek niet meer van deze zaak'.

BIJLAGEN

BAKKER A - KWALIJK BIDDEN

Gij bidt en ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt, opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt. Jacobus 4:3.

Het ging niet goed in de gemeente aan wie Jacobus deze brief schreef. Er was wel geloof, maar dat was een geloof zonder vruchten. Jacobus noemt dat een dood geloof. Dan kan het ook nooit met het gebedsleven in orde zijn.

Gebeden werd er ook nog wel in die gemeente, want er staat in onze tekst: ‘Gij bidt’. Maar het was een kwalijk bidden. Eigenlijk staat er: slecht bidden, dat is zó bidden, dat het gebed niet aan zijn doel beantwoordt. Het is een reukoffer dat niet opstijgt tot de troon der genade. Het blijft steken voordat het zijn doel heeft bereikt, omdat het een walgelijke reuk is voor God.

Er zijn dus ook slechte bidders. Die wel bidden en in de binnenkamer verschijnen, die ‘ja’ kunnen zeggen op de vraag of zij een binnenkamer hebben, en die ook wel aanhoudend bidden, maar wier gebeden toch nooit verhoord zullen worden, omdat hun gebedsgestalte niet de waarachtige is, ook al zouden zij dat van zichzelf geloven. De binnenkamer op zichzelf maakt nog geen bidder en een gebed als zodanig, zelfs vele gebeden zijn nog niet altijd een bewijs van de waarachtige bekering. Daarop hebben we eerlijk te letten.

Helaas, er zijn ook in de binnenkamer dwaze maagden, die wel hetzelfde doen als de wijze maagden, maar die toch de ware gebedsgestalte missen.

En het gebedsleven is veel te teer dan dat het een ongodvruchtige levenswandel kan verdragen.

Om wat bidden zij dan en met welke bedoeling vragen zij dan? Jacobus zegt: ‘opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt’.

Welnu, dat is kwalijk bidden, wanneer we nog niet aan onszelf gestorven zijn, zodat we dingen van God begeren, die slechts in verband staan met zelfbedoelingen, zelfbehagen, zelfaanzien en met al wat maar met de woorden ‘zelf’ te maken heeft. Ook al zijn het dan geestelijke dingen.

Denk bijvoorbeeld aan Ezau. Zo groot en ruw als hij was, lag hij daar te snikken voor zijn vader, smekende om zegeningen. Maar ach, het ging Ezau tenslotte toch om de zegeningen en niet om de Zegenaar. Dit was kwalijk bidden. Het is de vraag, om wat er gebeden wordt en ook wat men er mee zou willen doen, als het van de hemel zou worden geschonken.

‘opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt’. Hier ligt dan eigenlijk niet een bidder voor God op de knieën, maar hier zou het dan omgekeerd moeten, namelijk God moet buigen voor koning ‘Ik’, die zijn eisen stelt.

Christus heeft Zijn kerk leren bidden: ‘Uw wil geschiede’.

Maar in dit kwalijke bidden staat de zaak omgekeerd, zodat er gevraagd, althans gedacht of begeerd wordt: ‘mijn wil geschiede’. Ik wil, ik wil en nog eens ik wil. Dat is de oude leuze uit het verloren paradijs, waar Adam zijn eigen wil boven de wil Gods stelde. De koning ‘ik’ op de troon, God van de troon.

Dat is kwalijk bidden.

Wie wordt hier niet bang voor zichzelf? Jacobus noemt ze overspelers en overspeelsters. En we weten wel wat een overspeelster is. Het is haar onverschillig van wie de gave komt. Zo staat het ook met deze zogenaamde bidders. Het gaat hun om de gave. Van wie zij die ontvangen, dat is een tweede. Zij hebben hun wellusten, maar niet de Gever lief.

Nu is het toch te verstaan, dat Jacobus zegt: ‘Gij bidt en ontvangt niet’. Nooit kan zulk een gebed verhoord worden. Zou de grote Gever de gave van Zichzelf laten losscheuren? Dan zou God geen God meer zijn.

Hiermee is ook weer niet gezegd, dat zij nooit krijgen wat zij vragen. Het is best mogelijk, dat zij naar de schijn gezegend worden en dat zij dat zelf ook nog aanzien voor gebedsverhoring. Maar dat maakt het juist nog erger, want hier worden dan de gaven geschonken uit Gods linkerhand, niet in Gods gunst, maar tot een oordeel.

Zo kan er dus wel gebeden worden en veel gebeden worden en aanhoudend gebeden worden, terwijl het toch geen bidden is, omdat men kwalijk bidt.

Maar wat wordt het nu een nauw onderzoek voor ons allen. Of zijn we niet dezelfde mensen als daar in die gemeente? ‘Een iegelijk mens zij ras om te horen en traag om te spreken’. Want genade leert luisteren omdat het eigen onkunde leert kennen. In de binnenkamer kan God alleen mensen gebruiken, die het niet meer weten.

Misschien vecht u wel voor de waarheid Gods, maar je kunt ook met je vlees, met je karakter een ijveraar der wet zijn, je kunt er tenslotte zelf nog tussen zitten, als het gaat over de waarheid Gods. Dat kan niet anders brengen dan twist en haat en nijd, waarbij dan nog het ergste is dat men over alles heen kan bidden en dat je jezelf ook nog kunt verbeelden, het goed te hebben in de binnenkamer. Want in dat vertrek gaat de duivel ook mee als een engel des lichts. Och, dat het eens strijders waren in plaats van twisters, want de Heere ziet zo graag een moegestredene aan Zijn troon verschijnen.

Ja ze zijn er nog, deze vechters en twisters. Waar zijn ze dan? Ach, zoek ze niet te ver, zoek ze niet in een ander, ze leven in ons eigen hart. Vandaar dat we nooit genoeg kunnen vragen in die binnenkamer:

Doorzoek mij, toets mijn gangen; doorgrond al mijn verlangen, en stel mijn oogmerk in de dag.

Want nu wordt het zo bang van binnen. Ja, nu behoren we bang te worden voor onszelf. O, dat onderbewuste van ons menselijk bestaan. Die kelder, daar op de bodem van ons hart. Daar is het zo erg, dat je jezelf kunt bedoelen, zonder dat je het jezelf bewust bent. Want was een mens zich dat echt bewust, hij zou zo tot God niet durven komen. De kwalijke bidder kent zichzelf niet. Daarom is er ontdekking des Geestes nodig.

Ach, die bodem van het verdorven hart. Daar liggen de zelfbedoelingen. En we bedekken die kelder als een gepleisterd graf. De eerste bede mag daarom wel zijn: 'Heere, ontdek mij'. want wie het zo gemakkelijk zegt, zichzelf te kennen, die kent zich nog het allerminst.

Ja, het wordt bang. Want hier kan ik zelfs om bekering vragen, om behoud, om zaligheid, om de hemel, en toch een slechte bidder zijn. Als ik namelijk bid om bekering, maar zonder bekeerd te willen worden. Als ik vraag om behoud, maar zonder smart te hebben van eigen verlorenheid. Als ik vraag om de zaligheid, maar nooit eigen rampzaligheid heb erkend. Als ik vraag om de hemel, maar toch niet verlegen ben om de God van de hemel Ik kan om alles bidden wat Gods volk mag bezitten, terwijl ik echter de Heere Zelf daarin missen kan.

Is er nu nog iemand die bidden kan? Dat is niet te hopen. Hij zou zichzelf bedriegen, als hij dat dacht. Het zou te verstaan zijn als iemand zeide: 'als het dan zo is, dan zal ik maar ophouden met mijn bidden, want ik kan toch niet anders dan kwalijk bidden en het is dan toch niet meer dan walgelijk voor God'. Ja, het zou te begrijpen zijn als ge dat zoudt zeggen. Als het goed is, dan moeten zelfs onze gebeden zonde voor God worden.

Maar Gods Woord bedoelt hier niet, dat het gebedswerk gestaakt moet worden. Want de kwalijke bidders worden niet afgewezen omdat zij teveel van de Heere vragen. Zij vragen juist veel te weinig; alleen voor zichzelf, alleen voor zelfbelang. En dat is in de ogen Gods te weinig gevraagd. Een ware bidder vraagt meer. Hij denkt in zijn gebed eerst aan de belangen Gods en die van de naaste, en daarbij wordt het ook goed voor eigen belang, want wie de Heere bedoelen mag, die heeft het ook altijd goed voor zichzelf. We kunnen dus niet genoeg aan de troon der genade liggen, we kunnen nooit teveel van de Heere vragen, wel te weinig. Daarom niet ophouden, niet nalaten, niet opgeven. Want de satan komt er hier ook bij en hij zegt: 'Je kunt toch niet bidden, je gebed is toch één stuk zonde voor God, en daarom is het maar het beste om ermee te stoppen'. De duivel gebruikt immers alle middelen om een mens uit de binnenkamer te houden.

Maar het eerste wat er hier dan te bidden valt, dat is: 'Heere, leer ons bidden'. Een gebed om een gebed. Dat is tegelijk: 'Heere ,leer mij sterven; sterven aan eigen wellusten, aan eigen eer, aan eigen dunk'.

Er is toch altijd nog één gebed, dat nog nooit is afgewezen. Dat is de bede: ‘O, God, wees mij zondaar genadig’. Dat kunt ge nooit genoeg bidden. Hier vraagt een zondaar niet om veel, zoals die kwalijke bidders. Zij vroegen om veel, maar het was te weinig om Gode welgevallig te zijn, doch om genade te vragen, dat is alles wat een mens nodig heeft.

En wie de Heere om dat ‘alles’ mag vragen, hij zal niet beschaamd worden, want een mens, die genade nodig heeft, is Gode welgevallig. Aan zulken is het ook te merken, dat zij in de binnenkamer geweest zijn. Daar hebben zij zo diep voor God gebogen, dat zij de wapens van krijgen en vechterijen verloren hebben. Daar zijn de ‘vele meesters’ hun meesterschap kwijt geraakt. Daar zijn ze ook gestorven aan eigen wellusten. Dat zijn mensen geworden, die God nog gebruiken kan en die voor de naaste nog iets betekenen.

Zo hebt ge dan nodig de Geest der gebeden, die de wellustige harten kan reinigen en de gebeden wil heiligen.

BAKKER B – AANHOUDEND BIDDEN

En ziet, een Kananese vrouw uit die landpalen, tot Hem komende, riep tot Hem, zeggende: ‘Heere, Gij Zoon Davids, ontferm U mijner; mijn dochter is deerlijk van de duivel bezeten. Doch Hij antwoordde haar niet één woord. En Zijn discipelen tot Hem komende, baden Hem, zeggende: Laat haar van U, want zij roept ons na.

Maar Hij, antwoordende, zeide: Ik ben niet gezonden, dan tot de verloren schapen van het huis Israëls. En zij kwam en aanbad Hem, zeggende: Heere, help mij!

Doch Hij antwoordde en zeide: Het is niet betamelijk het brood der kinderen te nemen en de hondkens voor te werpen. En zij zeide: Ja, Heere, doch de hondkens eten ook van de brokskens, die daar vallen van de tafel huns heren.

Toen antwoordde Jezus en zeide tot haar: O vrouw, groot is uw geloof; u geschiede gelijk gij wilt. En haar dochter werd gezond van diezelfde ure.

Mat. 15:22-28.

Maar nu is het mogelijk, dat iemand in de binnenkamer ligt te smeken, terwijl toch de hemel gesloten blijft. Het gebed slaat naar de aarde terug, het vindt geen doorgang, er komt geen antwoord, de verhoring blijft uit. En dat nog wel in grote nood.

De Kananese vrouw heeft dit ervaren. De nood was groot, want haar dochter was deerlijk van de duivelmacht bezeten.

Om van zulk een kind moeder te zijn. Om het altijd maar machteloos te moeten aanzien, dat je eigen kind door de helse macht heen en weer geslingerd wordt naar het lichaam, omdat de geest geen zelfbeschikking meer heeft.

Met die nood gaat zij tot Christus. Zij heeft gehoord, dat Jezus in het gebied van Tyrus en Sidon is, waar zij woont, en als zij Hem gevonden heeft dan smeekt zij: ‘Zoon Davids, ontferm U mijner’.

Hoeveel middelen zal zij niet te baat genomen hebben om haar dochter tot genezing te brengen? Nu was deze enige Medicijnmeester nog haar enige hoop. Haar ganse hart stort zij nu voor Hem uit. En heeft de Heere het niet Zelf in Zijn Woord gezegd: ‘Stort voor Mij uit uw ganse hart’?

Maar wat valt het tegen. Christus antwoordt haar niet één woord. Een biddende moeder, een zwijgende Jezus. Alle hoop had zij op Hem gevestigd, maar Hij, Die helpen kon, helpt niet. Hij, Die tot de achtendertigjarige kranke zeide: ‘Wilt gij gezond worden?’ ‘zonder dat deze zieke het eerst zelf had gevraagd, Hij doet nu alsof Hij deze vrouw niet hoort of ziet.

Deze geschiedenis staat niet op zichzelf. De hemel kan voor een bidder zo gesloten zijn, alsof er geen God in de hemel meer is. De psalmdichter moest het ook uitklagen: ‘Gij antwoordt niet’. En waren het dan alleen maar tijdelijke dingen, om welke gebeden wordt, dan zou er in de wijsheid Gods nog te berusten zijn, maar het kunnen ook eeuwige dingen zijn waarin de Heere niet antwoordt. ‘Zoon Davids, ontferm U mijner’. Dat kan ook een zielenkreet zijn. Misschien verstaat ge dat wel. Wel een bidden, maar geen licht. Wel een zoeken, maar geen vinden. Wel een kloppen, maar geen openen. Hoe langer dat zwijgen Gods duurt, hoe groter de nood wordt. Van de hemel niet één woord. Zij klagen met Job: ‘Och, dat God met mij sprake’.

De discipelen heeft deze vrouw eigenlijk nog mee, want zij willen, dat Christus haar helpt om van dat geroep af te zijn. Zij houdt dus maar niet op met smeken. Het moet maar nood zijn. Doch wat baat het al heb je de mensen mee, maar God tegen? Tegenover het verzoek van de discipelen stelt Christus Zijn ‘maar’ als we lezen: ‘Maar Hij antwoordende, zeide: Ik ben niet gezonden dan tot de verloren schapen van het huis Israëls’.

Wat doet de Kananese vrouw nu? We zouden zeggen: ‘Nu zal zij wel terug naar huis gaan’. Want zij heeft nu gehoord, dat het niet voor de heidenen is en zij was immers een heidin? En toch gaat zij niet terug. De echte nood kan niet terug; die kan het nergens anders vinden.

Er zijn mensen, die zeggen: ‘Och, ik heb al zoveel gebeden’. En zij zijn er maar mee gestopt. Een bewijs, dat de zielenood nog niet zwaar genoeg heeft gewogen. De echte nood kan niet ophouden. Dan liever te sterven aan de voeten Gods.

Zo was het met deze vrouw. Ziet, daar valt zij voor de voeten van Jezus neer, want we lezen: ‘zij kwam en aanbad Hem’. Zij nadert dus tot Christus en gaat in

aanbidding voor Hem neerliggen, zodat Christus niet meer verder kan. Veel woorden heeft zij niet meer. Zij heeft al zoveel gezegd. Nu kan ze alleen maar zeggen: 'Heere, help mij'.

Misschien verstaat ge dat ook. Misschien hebt ge evenals die vrouw al zo dikwijls uw ellende en ongeluk aan God bekend gemaakt. Er kunnen zoveel woorden liggen aan de troon Gods. Vele woorden, zonder één wederwoord. Totdat ge tenslotte geen woorden meer hebt, en dat het ook alleen maar wordt: 'Heere, help mij!'. Alleen maar een kreet, een klacht, een zucht. We zouden zeggen: nu kan de grote Jozef Zich niet meer bedwingen om Zichzelf aan haar te openbaren. Hij, Die weende bij het graf van Lazarus en Die met innerlijke ontferming over de schare bewogen was, hoe zal Hij nu deze vrouw kunnen afwijzen?

En toch, het wordt voor de Kananese nog erger, want zij krijgt te horen, dat het niet betamelijk is om het brood van de kinderen aan de hondkens te geven. Met andere woorden: 'Het is wel voor een ander, maar niet voor u'.

Eerst heeft zij zo vurig naar een antwoord verlangd, en nu ze dan na al haar roepen een antwoord krijgt, nu moet ze horen, dat zij er buiten valt omdat zij een heidense is. Het kan niet voor haar. Een hondeke mag het brood van een kind niet eten. Dat betaamt niet, dat past niet, dat hoort niet.

Het kan zo donker worden in de binnenkamer. O, wat verlangt een arme smekeling om een woord van boven. Niets erger dan een zwijgend God. Maar als de Heere dan eens gaat spreken van recht in plaats van genade? Als het antwoord dan eens zijn moet: 'Ik kan het om u niet doen'? In die binnenkamer wordt het geleerd, dat er geen recht is. Daar vallen de rechten aan Gods kant. En dan is zelfs een kind van Israël niet meer dan een heiden. Hij moet er ook naast vallen. Daar kan het wel voor een ander, maar niet voor mij.

Weer vragen we: 'Wat doet nu de Kananese vrouw?' Wordt ze verbitterd? Zegt ze nu: 'ik ben toch niet slechter dan een ander?' of zegt zij misschien: 'kan ik het helpen dat ik een heidin ben?' of, voelt zij zich beledigd, dat zij een hondeke wordt genoemd? Niets daarvan. Zij stemt het toe. Zij buigt daaronder. Zij erkent haar eigen rechteloosheid, haar onwaardigheid en haar zondigheid. Luister maar, zij zegt: 'Ja Heere'. Als zij een hondeke genoemd wordt in tegenstelling tot de kinderen, dan zegt zij daar 'ja' op.

'Ja, Heere'. Dat is de rechte gebedsgestalte voor God. Daar wil de Heere Zijn volk hebben. Zij zullen goed van God spreken, ook al zou het een verloren zaak zijn. Zij durven veel. Zij durven bij God aan te houden, zij durven de hemel lastig te vallen, maar wat zij niet durven, dat is het recht des Heeren aan te tasten. Als het gaat over hun onwaarde, dan zeggen ze toch: 'Ja, Heere'.

O zeker, de Schrift zegt: 'Bidt en gij zult ontvangen, klopt en u zal opengedaan worden, zoekt en gij zult vinden'. Dat is waar en hiermee is nog nooit één bidder

beschaamd uitgekomen. Maar tussen het gebed en de gebedsverhoring ligt de vrijmacht Gods. Dat wordt geleerd onder die gesloten hemel, waar een zondaar het erkennen moet, dat God niets verplicht is. Genade leert om genade roepen.

Voor de derde maal: wat doet nu de Kananese vrouw? Zij laat nog niet los, zij houdt nog vast, zij klemt zich nog vast. Aan wat? Aan een kruimel, die hopelijk van de tafel des Heeren mag vallen. ‘Want’, zegt zij, ‘ook de hondkens eten van de brokskens, die er van de tafel vallen’. Alsof zij zeggen wil: ‘Heere, laat dan de broden aan de kinderen Israëls worden uitgedeeld, maar als er voor mij dan nog eens een kruimel overschiet’. Zij kan het wel met het overschot doen. Dat is voor haar al genoeg. Eén kruimel van God, één straaltje van Zijn licht, één blijkje van Zijn gunst. Het minste van de hemel is voor zulke bidders al genoeg.

Wat deze vrouw nu gedaan heeft? Zij heeft Christus aangegrepen in Zijn eigen woorden. Zij heeft Christus gevangen in wat Hij Zelf heeft gezegd. Jezus had immers Zelf van de hondkens, voor wie men het overschot van de tafel deed vallen, gesproken en daarmee de deur voor haar op een kier gezet.

We hebben gevraagd, wat die vrouw deed. En dat aanhouden was tot onderwijzing voor de binnenkamer en tot bemoediging voor een arme smekeling. Doch het is hier veel meer de vraag wat Christus deed dan wat die vrouw deed. Christus liet Zich in Zijn woorden vangen. Met de linkerhand stootte Hij haar af, met de rechterhand hield Hij haar vast. Enerzijds benam Hij haar de moed, anderzijds trok Hij haar aan.

Zo werkt de Heere nog. Hij doet de onmogelijkheid van onze kant inzien, maar, o wonder, om plaats te maken voor de mogelijkheid aan Gods kant.

‘O, vrouw, groot is uw geloof’. Dat geloof was zo groot, omdat zij zo groot van God dacht en zo klein van zichzelf, omdat zij van zo weinig zo veel verwachtte, omdat zij zich tot het uiterste aan Jezus vastklemde.

En haar dochter werd gezond in diezelfde ure. Dat heeft de Kananese vrouw toen nog niet gezien, maar het geloof kan niet twijfelen. Waar de Heere spreekt, daar is zekerheid en daar heeft nog nooit iemand gezegd: ‘Zou het wel waar zijn?’. In welke stand van het geestelijke leven ook.

Deze geschiedenis staat beschreven voor de moedeloze worstelaars. Die zich afvragen of het wel ooit voor hen zal kunnen. Het wordt hoe langer hoe banger onder een zwijgende hemel. Kent u daar ook iets van? Ligt er nood, in de eerste plaats zielenood voor Gods troon? Als het eens tot u werd gezegd: ‘u geschiede gelijk gij wilt’, wat zou er dan gebeuren? Misschien wel niets, omdat er geen worstelingen voor God zijn. Dan is dit alles vreemde taal voor u en dan kan deze geschiedenis u ook niet troosten.

Maar wat ligt er hier een hemelse bemoediging voor onwaardigen. Ge kunt het altijd maar beter voor een ander geloven dan voor uzelf. Naar recht moet ge er buiten vallen. Nochtans, grijp moed, houd aan, hoe onmogelijk, hoe hopeloos het

er van uw kant voorstaat. En leer van de Kananese vrouw de Heere aan te grijpen in Zijn Woord. Nooit kan God het doen om u of om uw gebed. Maar wel om wat Hij Zelf in Zijn Woord heeft gezegd, om Zijn Naam, om Christus. Hier hebt ge de enige pleitgrond, waarbij ge van uzelf niets meer te pleiten overhoudt. Maar bij een eigen verloren zaak ligt er nog houvast in Gods zaak. Dan zegt ge: ‘Heere, zou het dan nog kunnen om Uwentwil?’

Wat een genadewonder, dat deze God Zich laat vastklemmen en dat Hij Zich laat vinden in wat Hij Zelf gezegd heeft. En die God is niet een mens, die zijn gegeven woord zo dikwijls vergeet of terug neemt. Laat dan nog maar niet los, o zondaar, want het kan nog van Gods kant. Er ligt voor een kind Gods ook heilig nut onder een gesloten hemel. Er wordt soms meer van de duisternis geleerd dan van het licht. Want wanneer er voor de bidder altijd maar meteen een antwoord was, hij zou nog menen, dat het was omdat hij zo goed bidden kon, en dat hij dus daarom verhoord werd. Dan zou hij de grond in zijn gebed zoeken en de eer in zichzelf. Daarom is het zo nodig, dat de Heere hun Zijn vrijmacht toont en dat zij met al hun bidden en kloppen en zoeken nog niet hebben of zijn, tenzij dat zij een voorwerp mogen zijn van Gods welbehagen in Christus. Zo spreekt God in Zijn zwijgen. Hij spreekt van Zijn recht en van ons onrecht. Want het moet met de bidder heen naar Christus. Als er Eén op aarde geweest is, Die onder een zwijgend God heeft geleefd, dan was dat Christus aan het kruis. Hij schreeuwde het uit onder die gesloten hemel, dat God Hem verlaten had. Voor Hem baatte het ook niet om aan te houden. Hij hield God wel vast, maar de Heere liet Hem los. Hij werd niet door Gods ene hand verstoten en door de andere aangetrokken, zoals Hij dat Zelf gedaan had met de Kananese vrouw. Nee, maar Hij werd door de beide handen Gods verstoten, want Hij moest betalen voor al de zonden en ziekten, die Hij van een ander op Zich genomen had. In dit alles moest Hij ook Zelf zeggen: ‘Ja, Heere’. Dat heeft Hij ook gezegd, want Hij wilde niets van Gods heilig recht afdoen. Voor Hem geen kruimel van ’s Heeren tafel. Hij werd nog minder dan een hondeke, opdat er eeuwig brood zou zijn voor heidenen en heidinnen. Dat wil de hemel leren als de hemel zwijgt.

Dan is er geen eer in de bidder, ook niet in de aanhoudende bidder. Al zoudt ge al uw jaren dag en nacht roepen, zonder Christus zou God voor eeuwig moeten zwijgen. Het is ook alleen door de trekkende liefde in Christus, dat een zondaar niet van Gods troon af kan blijven. Daarom zeggen ze als zij er achter staan: ‘Heere, ik heb U niet vastgehouden, maar Gij hebt mij vastgehouden’.

En daarom mag er ook gezongen worden:

Gij, die God zoekt in al uw zielsverdriet,
Houdt aan, grijpt moed, uw hart zal vrolijk leven.
Nooddruftigen, veracht Zijn goedheid niet,

Nooit zal Hij Zijn gevangenen begeven.

BIJLAGE WATSON A

Bedenk hoe harteloos en troosteloos het is te bidden zonder geloof. Het hart heeft dan heimelijk een angstig voorgevoel, dat God niet hoort en niet zal antwoorden. Bidden zonder geloof moet wel troosteloos zijn, want er is geen belofte gedaan aan ongelovig bidden.

Het ziet er niet best uit, als men daar vaart waar men niet het anker uit kan werpen; zo is het maar droevig gesteld, als men bidt en er is geen belofte om zich op te gronden. (Jakobus 1:7). De discipelen zwoegden de hele nacht en vingen niets, zo zwoegt de ongelovige in het gebed en vangt niets; hij krijgt geen enkele geestelijke zegen, vergeving van zonde of genade. Wat betreft de tijdelijke zegeningen die de ongelovige heeft, die kan hij niet beschouwen als vrucht van zijn bidden, maar als de overvloedige milddadigheid Gods. O, benaarstig u daarom om in het bidden geloof te oefenen.

WATSON B.

Wij kunnen weten, of wij in het geloof bidden, als wij, al hebben we nog niet ontvangen waarom we gebeden hebben, geloven dat God het geven zal en wij gewillig zijn Zijn tijd af te wachten. Een christen die een gebod heeft te bidden en ook een belofte heeft, is vast besloten bij God aan te houden in het gebed en het niet op te geven. Net als bij Petrus die klopte en toen men de deur niet open deed, bleef hij kloppen tot men eindelijk open deed. (Handelingen 12:16).

Zo is het ook met een christen als hij bidt en nog eens bidt en geen antwoord krijgt, dan blijft hij op de deur des hemels kloppen, wetend dat er een antwoord komt. 'Want Gij verhoort mij' (ps.86:7). Hier is iemand die in het geloof bidt. Christus zegt: 'Dat men altijd bidden moet en niet vertragen' (Lukas 18:1).

Een gelovige laat op Christus' woord het net van het gebed neer en al vangt hij niets, hij zal toch het net uitwerpen, gelovend dat er ontferming komt. Lijdzaamheid in het gebed is niets anders dan uitgesponnen geloof.

WATSON C.

De bereidwilligheid van de Heere om het gebed te verhoren.

'De Heere is bereidwillig de geloften te verhoren' (Calvijn). Als God alle verzoeken die Hem gedaan worden zou verbieden, zou dat de praktijk van het

bidden doen ophouden, maar Zijn oor is geopend voor het gebed. Eén van de uitdrukkingen waarmee Hij bekend staat, is: ‘Gij hoort het gebed’ (ps. 65:3). Bij de Romeinen lieten de huisbewaarders de deur altijd openstaan, zodat allen die een verzoek hadden te doen, vrij konden binnenkomen. God is zowel bereidwillig om het gebed te horen als te beantwoorden, wat een aanmoediging is voor het geloof in het bidden. Sommigen zullen misschien zeggen, dat zij gebeden hebben, maar geen antwoord hebben gekregen. God kan het gebed wel horen, al geeft Hij niet direct een antwoord. Als we een brief schrijven aan een vriend, kan hij die brief wel hebben ontvangen, al hebben we nog geen antwoord daarop gekregen. Misschien hebt u gebeden of de Heere Zijn aangezicht over u wil doen lichten. Hij kan dit wel verhoord hebben, al doet Hij Zijn aangezicht nog niet over u lichten. God geeft wel eens een antwoord op het gebed, terwijl wij het niet opmerken. Als Hij een hart geeft om te bidden en daarbij de genegenheden doet ontvlammen, is dat een antwoord op het gebed. ‘Ten dage als ik riep, zo hebt Gij mij verhoord; Gij hebt mij versterkt met kracht in mijn ziel’(ps. 138:3). De inwendige kracht die David ontving, was een antwoord op het gebed. Laat daarom de bereidwilligheid des Heeren in het verhoren van het gebed een aanmoediging zijn tot het geloof in het bidden.

EXTRA BIJLAGE Overgenomen uit het boek “Eigenschappen des Geloofs”, door A.Comrie. Een samenvatting van het hoofdstuk: ‘Het leven des geloofs op de belofte’.

Hebreeën 11:13. *Deze allen zijn in het geloof gestorven, de beloften niet verkregen hebbende, maar hebben dezelve van verre gezien, en geloofd, en omhelsd, en hebben beleden, dat zij gasten en vreemdelingen op de aarde waren.*

INLEIDING. David zegt: *Indien Uw wet niet al mijn vermaking was geweest, ik was in mijn druk al lang vergaan*, Ps. 119:92. Hij wil daarmee te kennen geven, dat in alle gevallen, waarin hij kwam, het Woord van de Heere hem opbeurde, en dat hij in dit Woord raad en besturing vond in al zijn wederwaardigheden, omdat hij dat overdacht, dag en nacht; en dat het hierdoor was, dat hij staande gebleven was. Dat is het, hetgeen wij uw aandacht nu zullen tonen, hoe de gelovigen op de beloften leven, hetwelk ook maakt dat ze in hun druk niet vergaan, omdat ze daarin al hun vermaak hebben. De apostel van het leven des geloofs, van verscheidene gelovigen vóór en na de zondvloed gesproken hebbende, wijst in onze woorden aan, hoe hun geloof werkzaam was, en wat uitwerking het in hun wandel had.

-
-

- Wij zullen tot ons oogmerk alleen deze aanmerken:

❖ Dat het Gods weg in het heiligdom met Zijn kinderen is, hen door beloften van Zijn genadegoederen te leiden hier op aarde, en juist zozeer de beloofde zaken zelf niet te schenken: *Deze allen zijn in het geloof gestorven, de beloften niet verkregen hebbende.*

➤ *God doet dit, omdat Hij zijn gelovigen gedurig in een biddende en worstelende gestalte van de ziel wil houden.* Daartoe is geen krachtiger middel, dan juist dit. Want de beloofde zaak niet hebbende, en de noodzakelijkheid daarvan evenwel ziende, doet zulks de begeerte daarnaar uitgaan, en maakt, dat de gelovige ziel menig smeekschrift voor de Heere legt, om Zijn woord aan haar te vervullen. Dan komt de ziel tot God, legt Hem zijn woord voor, roept tot Hem: "Heere is dit niet Uw belofte aan Uw dienstknecht, aan Uw dienstmaagd? O, ik ben nu in zulk een verlegenheid, ik moet iets van de beloofde zaak hebben, al was het slechts een kruimpje. Och, geef nu iets, want ik kan, ik mag, ik zal niet weggaan, totdat Gij mij naar Uw woord zegent. Ofschoon Gij het niet om mijnentwil doet, Heere, want ik beken, dat ik het onwaardig ben, o, doe het om Uws words, om

Uwer waarheid wil!" enz. Nu is er niets dat meer geldt bij een eerlijk persoon dan Zijn woord. Zo is het vooral bij de Heere. David handelde zo, als hij met zijn smeekschrift komt. Hij zegt op de ootmoedigste wijze: *Och Heere, gedenk aan het woord, tot Uw knecht gesproken*. En de vrome Jakob, als hij zijn broer vreesde, ziet, hoe hij tot God komt, Gen. 32:9: Jakob zeide: "O, God van mijn vader Abraham, en God van mijn vader Izak, o Heere! Die tot mij gezegd hebt: Keer weder tot uw land, en tot uw maagschap, en Ik zal wèl bij u doen!" Hij dringt het nog aan, vers 12: Gij hebt immers gezegd: *Ik zal gewisselijk bij u wèl doen*. Ziet de belofte, waarop hij zo aandringt, Gen. 31:13, en leert hieruit, hoe wij te handelen hebben, als wij de beloofde zaak nog niet ontvangen hebben.

- *Nu was er eindelijk een zwaarigheid op te lossen*. Een oprechte denkt altijd min over zichzelf, hij vreest, dat hij te kort zal schieten, en dat hij zich zou kunnen bedriegen met zijn verzekering uit hetgeen in hem omgaat, en wat volgens de voorwaardelijke belofte genade is. Daarom zegt hij: O, ik durf niet ontkennen, dat ik een treurige ben, enz., maar wie weet, of het uit de rechte grond voortspruit, of het diep genoeg gaat, of mijn hart, ofschoon ik tranen stort, smelt, verbroken en verootmoedigd wordt! Daarom kan noch durf ik de voorwaardelijke beloften op mijzelf toepassen. Hierop was wel veel te zeggen, maar wij zullen het wezenlijke in twee of drie woorden zeggen:
- Vooreerst, zo dit uw bekommring wezenlijk is, en in u uit verlegenheid voortspruit, dan hebt gij een van de waarachtigste blijken van genade. Als alles, wat gij ontvangt, u niet opblaast, u niet doet rusten, noch iets van uzelf denken, maar u armer, verlegener en ontbloter maakt, zodat gij naar meer vurig uitziet en uzelf veroordeelt, omdat gij niet wordt hetgeen gij gaarne wezen wilt. *Vreest niet, er is hoop in Israël aangaande uw toestand*. Want nooit vind ik, dat de bevindingen van tijdgelovigen hen van achteren gezien, meer ontbloot maken, maar wel, dat zij daardoor opgeblazener, stil en geruster worden.
 - Ten tweede, er is geen mate of trap van de zaken bepaald, maar alleen *waarheid*, welke zeer klein kan zijn, gelijk een mosterdzaad, en ook met zeer veel van het tegengestelde vergezeld kan gaan. Bijvoorbeeld, er kan treurigheid zijn, en evenwel zeer veel hardheid en gevoelloosheid.
 - Ten derde, Wees verzekerd, dat gij de vereiste mate en trap hebt, wanneer geen maat, die gij ooit gehad hebt, u vergenoegt, maar dat gij het altijd in een meerdere trap dieper en standvastiger begeert.

❖ *Nu gaan wij over om iets van het leven des geloofs op de beloften te spreken. Om dit in alle beknopte duidelijkheid naar ons licht te doen, zullen wij de volgende zaken overwegen:*

➤ *Wie het zijn, die gerechtigd zijn om zich de beloften toe te eigenen en daarop voort te gaan. Dit is ten uiterste noodzakelijk, want veel oprechte zielen, als zij al de beloften nagaan, roepen wel uit: *O, wat zijn de beloften groot en uitnemend! Maar wie weet of ik het voorwerp daarvan ben!* Let nu maar op de volgende zaken, die zullen u hiervan enig inzicht geven:*

- *In het algemeen zeggen wij, dat elk, die het Evangelie hoort en tot wie de belofte komt, als een bekendmaking van de Goddelijke wil, een gegrond recht heeft, uit kracht van die bekendmaking van de wil van God in zijn gemoed, om in te komen, de belofte zich toe te eigenen, en zijn recht daartoe te bevorderen in de Goddelijke vierschaar. Er is toch een groot onderscheid aangaande het recht tot een zaak: er is een recht tot een zaak, uit kracht van een *wettigheid*, en uit kracht van *bezit en wezenlijk eigendom*; het eerste geeft een zoon, zodra hij geboren is, een wettig recht tot zijns vaders goed en erfenis, om hem daarin op te volgen. Maar het laatste heeft hij dan eerst, wanneer hij in het dadelijk bezit gesteld is van datgene, waartoe hij een wettig recht had. Ofschoon nu de gelovigen alleen in de tweede zin recht tot de beloften hebben, op hun vereniging met Christus, in het dadelijk bezit gesteld zijnde van al de beloften; nochtans heeft ieder, die het Evangelie hoort, een wettig recht uit kracht van de afkondiging van de wil van God, die door Zijn profeten, apostelen en gezanten als Zijn herauten, aan hem geschiedt, en heeft, uit kracht van het aanbod van vrije genade, een recht, om hierop te komen, tot de genade te vluchten, met een heilvattend geloof die aan te grijpen, en zijn recht op te volgen en te bevorderen, opdat hij in het dadelijk bezit en eigendom van de genade Gods, waartoe hij maar alleen in de aanbidding recht had, nu mag gesteld worden. Ziet, als er een algemeen pardon aan alle deserteurs uitgeroepen wordt, dan heeft elk, die gedeserteerd is, een wettig recht tot het pardon, in die afkondiging beloofd; ofschoon niemand het dadelijk eigendom en de genieting van de vergiffenis van zijn misdaad heeft, dan die welke binnen de bepaalde tijd op de afkondiging inkomt, steunende op de trouw van de hoge machten, dat zij hun trouw, in de pardonbrief verpand, zullen nakomen, en de schuldige dadelijk doen ondervinden de vruchten van de beloofde vergeving. Evenzo is het in dit geval: elk die gelooft en zich er van bewust is, dat hij een zondaar is, die heeft grond, om het pardon aan te nemen, en daarop te vluchten tot die God, die het heeft laten afkondigen; en die zo komt, zal geenszins uitgeworpen worden. Daarom, mijn*

geliefden! Elk kan zien, wat recht hij tot de beloften heeft. En die het gebruiken wil, zal de vruchten daarvan genieten; en ofschoon zich in de bekommerde ziel wel zwaarigheden daartegen opdoen, ben ik nochtans verzekerd, dat de beloften zo ingericht zijn, dat ze al de zwaarigheden oplossen.

- In het bijzonder hebben deze volgenden recht, om zich de beloften toe te passen, en zich aan te merken als de voorwerpen van deze:

❖ *Elk die gevoelig overtuigd is, en in zijn ziel bevindt de diepe bijblijvende indrukken van de noodzakelijkheid om een belofte te hebben, die kan en mag hieruit besluiten dat hij recht heeft, om zich de belofte toe te passen.* Wij beogen hiermee niet, dat enige overtuiging en overreding in het verstand recht tot de belofte geeft, want die kunnen, zonder de bijzondere zaligmakende werking van de Heilige Geest, wel ontstaan en blijven uit overdenking van de goddelijke waarheid, en evenwel de ziel werkeloos laten; maar het gezicht en de indrukken van de noodzakelijkheid. Die wij hier bedoelen, zijn van die natuur, dat zulks diep in de ziel indringt, haar aan het roepen en klagen bij Gods genadetroon brengt, en haar dermate met begeerten naar een belofte en Christus in die vervult, dat zij niet kan rusten voor en aler zij Hem heeft. En dat zij duizend werelden, zo zij die had, om één belofte, en er aan te hangen en daarop te vertrouwen, gewillig zou geven. Want de ziel, die de indrukken van noodzakelijkheid heeft, heeft recht om de beloften, waarvan wij spreken, zich toe te passen. Zij ziet haar gevaar duidelijk voor ogen, merkt zichzelf aan als aan de oever van een rampzalig verderf, waarin zij ziet dat zij noodzakelijk vallen zal, indien zij niet de beloften – die als touwen en koorden van de hemel neergelaten zijn, aan komt te grijpen. Zij is overreed, dat, kon zij één van die aangrijpen, zij in het verderf niet zou vallen, en dit baart in haar het gezicht van noodzakelijkheid, in dat roepen, worstelen, kermen en klagen om de belofte, omdat dit haar recht geeft, om die zichzelf in het bijzonder toe te passen. Dit is volgens Jeseja 55:1,2: *O alle gij dorstigen, komt tot de wateren!* en Mattheüs 11:28: *Komt herwaarts tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.*

❖ *Elk, in wiens hart een heersende hoogachting voor de belofte en beloofde zaak is, die heeft recht, om zichzelf in het bijzonder de belofte toe te passen.* Deze hoogachting is niet slechts een toestemmen, dat Jezus en de belofte verre boven alles te waarderen zijn, maar het is een hoogachting, welke uit nagaan van de voortreffelijkheid en gepastheid van Christus ontstaat, en zo op het hart weegt, dat de ziel alles kan aanmerken als schade en drek, vanwege de uitnemendheid van Christus, en betuigen kan, dat alles, wat aan Jezus is, voor haar gans begeerlijk is. Zodat zij Hem aanziet als dragende de banier boven tienduizenden, zich met Hem alleen dermate gelukkig acht, dat zij met Hem

tevreden is, ofschoon al het uitwendige haar mocht ontberen. Ja met Hem op Golgotha liever aan een kruis zou willen hangen, dan duizenden van jaren op een troon vol vreugde en voorspoed te zitten. Dit schijnt klaar te zijn, Spr. 8:17, 21: *Ik heb lief, die Mij liefhebben; en Ik doe mijn liefhebbers beërven dat bestendig is.*

- ❖ Elk heeft recht, zich de belofte toe te passen, bij wie het zo gesteld is, dat er waarlijk niets hem kan bemoedigen, verruimen en opbeuren onder zijn droefheden, angsten, kruisen en wederwaardigheden, dan alleen de Goddelijke belofte, zodat hij alles aanmerkt, behalve deze, als slechts moeilijke vertroosters, en als laffe smakeloze spijs, als het wit van een ei. En hij blijft onder zijn lasten gebukt, totdat hij òf een nieuwe belofte van de Heere ontvangt, òf dat zijn geloof op deze en gene oude belofte opnieuw werkzaam gemaakt wordt, en hij zich op dat woord kan verlaten en vertrouwen, dat de Heere gedenken wil aan het woord tot zijn knecht gesproken. Wij zullen voor het tegenwoordige geen andere zaken er bij doen, oordelende, dat deze drie genoegzaam zijn om ons te doen inzien, of wij waarlijk de voorwerpen van de beloften zijn of niet.

- ❖ Nu moeten wij, bij wijze van aanmerking, uw christelijke aandacht enige regels geven, die men in het oog moet houden in het toepassen van de beloften aan zichzelf. Dit zal dienen, om een gewichtige vraag van een bekommerde ziel te beantwoorden, namelijk, iemand zal zeggen: hebben diegenen, die gij beschreven hebt, recht om zich de beloften toe te eigenen? Ik kan niet ontkennen, dat ik die zaken ondervind, maar ik durf mij niet begeven om de beloften toe te passen, vanwege mijn onkunde, hoe ik handelen moet. En indien ik verkeerd te werk ging, zou ik immers het werk maar bederven en mij zelf bedriegen. Ach, zeg het mij toch eens, wat ik in het oog te houden heb! Ik zal het u zeggen:
 - De eerste zaak, die wij als een regel in het oog te houden hebben, in het toepassen van de belofte, is, dat wij in het bijzonder te letten hebben op onze toestand waarin wij ons bevinden, of onze omstandigheden van gebuktheid, vrees, mismoedigheid of verlegenheid en wederwaardigheid een belofte vereisen, om ons overstelpt hart op te beuren en om ons stil, gelaten, vertrouwende en onderworpen te maken in Gods weg. De beloften zijn de geschenken van de hemel, druiven van Kanaän en krachtige hartsterkingen, die niet te pas komen dan in verlegenheid, bezwijkingen en geestelijke flauwten. Daarom zult gij nooit in Gods Woord bespeuren, dat enige van de heiligen de beloften anders ontvingen. Aan Abraham werd gezegd: *Vrees niet!* Gen. 15:1, toen hij in gevaar was. Hieruit kunnen wij de reden nagaan, waarom veel gelovigen òf nooit òf zeer zeldzaam na de

eerste bekering een belofte genieten, omdat hun toestand zulks niet schijnt te vereisen.

- Ten tweede, zullen wij de belofte toepassen, dan moeten wij wel terdege in het oog houden, of die juist overeenkomstig onze toestand is, dat is, of die belofte een goed behelst, hetwelk wij in die tijd missen en evenwel noodzakelijk nodig hebben; want anders zal de belofte onze zwaarigheid niet oplossen, noch ons enige moed inboezemen. Het is nooit het oogmerk van de Geest in de beloften, ons van het tegenwoordige, dat ons smart en geestelijk ziek maakt, af te trekken en te verstrooien door iets anders; maar ons eerst van hetgene, waaraan het ons hapert, in de grond te genezen, eer Hij ons tot andere zaken bepaalt.
- Ten derde, wij dienen in het toepassen van de beloften deze regel aan te houden, dat wij bijzonder acht geven op de gesteldheid van onze ziel, en nauwkeurig letten, of ons geloof enigermate gesterkt en bij de belofte gebracht wordt, om ons daarop te kunnen verlaten. Want zonder dit zijn de beloften niet van die kracht voor ons, dat wij er op vertrouwen kunnen en strekken, zonder dat het geloof er bij gebracht wordt, alleen maar op zijn best tot pleitredenen, om er toe te komen.
- De vierde regel of zaak, waarop wij inzonderheid te letten hebben in het toepassen van de beloften, is, veel te zien op datgene, hetwelk God tot een waarborg van de vervulling van elke belofte verpand heeft, namelijk Zijn trouw, waarheid en almacht. Dit alleen kan de ziel over alles heen helpen en het geloof zeer goede grond geven, om te verwachten, dat zij in haar hoop niet beschaamd of teleurgesteld zal worden, Rom. 4:21; Hebr. 11:18; 6:17, 18.
- De vijfde regel of zaak, waarop wij moeten letten, is, dat wij in het toepassen van de beloften vooral op Jezus behoren te zien, in wie al de beloften ja en amen zijn, Gode tot heerlijkheid. Dit is nodig, om ons, die alles verbeurd hebben, vrijmoedigheid te geven; dat wij ons te binnen brengen, hoe al de beloften tot ons komen, door Hem, als het Verbondshoofd, die Hij verdiend heeft door zijn gestorte Godebloed; en genade voor genade uit zijn volheid te ontvangen, om ons in het werk van het toepassen zo te schragen, dat wij het niet opgeven, noch te kort schieten. O! het is zalig, in dit opzicht te zien op de overste Leidsman en Voleinder van het geloof.
- De zesde regel is, dat wij zorgvuldig moeten mijden enig besluit of enige vaststelling bij onszelf te maken, dat wij in of terstond op het toepassen van de belofte enige aange name verwijding gewaar zullen worden, zo onze geloofsdaad goed is. Velen beroven zich hierdoor van alles, dat zij in het gevolg door toepassing van de beloften zouden genieten, en worden

overhoop geworpen met een eindeloze reeks van twijfelingen. Neen, wij kunnen menigmaal de beloften recht toepassen, zonder enige gevoelige blijdschap of verwijding in of onmiddellijk na deze te ondervinden. Hetgeen klaar blijkt in de Psalmist; hij had Gods belofte aangegrepen, en moest nochtans betuigen dat zijn ziel van treurigheid wegdroop, aan het stof kleefde, en in een geestelijke bezwijking was, niettegenstaande zijn toepassen, ziet het Ps. 119:25, 81.

- De zevende regel is, dat wij, in het toepassen van de beloften, ons geloof en vertrouwen niet enigermate op waarschijnlijkheden moeten vestigen. Dat is, wij moeten niet denken, dat de belofte aanstonds vervuld zal worden, omdat er zich vele waarschijnlijkheden daaromtrent opdoen, noch dat de vervulling vertraagd zal worden, omdat alles, wat daartoe leidende is, zich zo donker en onmogelijk toeschijnt. Want dan zullen wij bemoedigd of mismoedigd wezen, naar dat de waarschijnlijkheden zijn. Neen, wij moeten ons onderwerpen aan de Heere, Hem in zijn weg volgen, en met bemoediging en vertrouwen Hem achteraan kleven.
 - De achtste regel is, dat een Christen, die de beloften aangegrepen heeft, zijn doodsgreep daarvan niet loslaten moet, vanwege de twijfeling, die hij na het toepassen bespeuren zal. Neen, hij dient in geen deele hierop te letten, noch zich in twist met het ongeloof te begeven, maar beide de oren toestoppen, het voorbeeld van Abraham navolgende, die niet te rade ging met vlees en bloed, maar God op hope en tegen hope geloofde.
 - De negende regel is, dat de ziel, die zich de beloften heeft toegepast, trachten moet zeer ijverig en aanhoudend te zijn in het gebed om de vervulling, en alle wegen Gods hiertoe, beide licht en duister, gade te slaan, opdat hij stof mag hebben om te zeggen: *Hij heeft het gezegd, en Hij heeft het gedaan.*
- ❖ Het derde, dat wij ons voorstelden in het verhandelen van het leven van het geloof op de beloften, was, om uw christen-aandacht in enige bijzonderheden voor te stellen, hoe een ziel zich de belofte toepast. Dit is noodzakelijk, om er op te kunnen leven. Hoe zal de ziel het kunnen doen, als zij niet weet, waarin het bestaat? Wij zullen het u zeggen, let er toch op.
- Indien de ziel zich de beloften recht zal toepassen, zo is er noodzakelijk een voorgaande werking van God de Heilige Geest voor nodig, om de ziel tot dit zwaarwichtig werk bekwaam te maken; want elk gelovige zal bevinden, dat het hebbelijk beginsel van het genadeleven hiertoe niet in staat is op zichzelf. Vraagt nu iemand, wat de Heilige Geest in deze doet? Wij zullen het u zeggen in de volgende bijzonderheden:

- Dat de Geest hierin de hand heeft, schijnt onloochenbaar, omdat Gods Woord de Geest duidelijk een tweeërlei werking omtrent de uitverkorenen toeschrijft: de ene, om hen te overtuigen; de andere om hen te vertroosten. Beide deze zaken vinden wij in Johannes 16. Maar hoe volvoert de Geest dit werk? Immers niet buiten maar door en volgens het Woord. Het ene door de wet, het andere door het Evangelie. En daar God in alles de Oorzaak is, valt het licht en veilig te besluiten, dat in het toepassen van de belofte het werk van de Geest voorgaat, en dat de werkzaamheid van de gelovigen er op volgt.
- De grond dus gelegd hebbende, denken wij, dat de werking van de Geest voornamelijk hierin bestaan zal:
 - De H. Geest ontbloot en ontledigt de ziel dermate, dat zij van alles afgedreven wordt en doodarm bij zichzelf is, zodat ze nu in die toestand of dat geval, waarin zij is, niets heeft om vast te houden of aan te grijpen, als een grond, waaruit zij, met enige verwachting, redding tegemoet kan zien, Ps. 10:14: *Op U verlaat zich de arme.* Abraham werd naar alle waarschijnlijkheid in deze toestand gebracht door de werking van de Geest, toen God tot hem zeide: *Vreest niet! Ik ben u een Schild, uw Loon zeer groot,* Gen. 15:1. Hoe moest de overweging hiervan niet maken, dat onze ziel gelaten en onderworpen werd onder al de wegen, die de Geest met ons inslaat, hoe bitter ze ook in het lichamelijke en geestelijke zijn, dewijl er niets anders door bedoeld wordt, dan om ons te ontbloten en voor een belofte vatbaar te maken.
 - De H. Geest maakt niet alleen, dat de onstuimigheid van de ziel enigszins tot bedaren komt, maar Hij maakt, door een innerlijke werking op de wil en de hartstochten, dat de begeerten zeer sterk daarnaar uitgaan, zodat de ziel er om hijgende, verlangende, uitzierende en reikhalzende is, dat de Heere tot haar, naar haar toestand, hetzij lichamenlijk of geestelijk, een woord spreken wilde, opdat zij het anker van haar hoop daarin mocht werpen, Ps. 85:9.
 - De H. Geest neemt deze of gene belofte, die hier en daar in het Woord gestrooid zijn, en die voor haar toestand, waarin zij zich bevindt, gepast is en brengt ze met enige kracht op haar hart te huis, tot haar bijzonder gebruik, alsof het tot haar in het bijzonder gesproken werd. Ziet, gelijk de Geest, werkende tot overtuiging, de algemene spreuken van de Wet bijzonder maakt, tot de ziel zeggende: *Er is geschreven, dat de ziel, die zondigt, zal sterven; dat spreekt Hij tot u, omdat gij een zondaar zijt.* Even op dezelfde wijze maakt de Geest, tot vertroosting werkende, de algemene belofte bijzonder tot de ziel, die op het hart drukkende, als tot de ziel in het bijzonder gesproken.

- De Heilige Geest bestraalt en verlicht de ziel, die de beloften zich zal toepassen, met geestelijk, Goddelijk, zaligmakend licht; waardoor zij in staat gesteld wordt in die belofte, als in een spiegel, de beloofde zaak op een geestelijke wijze te zien, in haar dierbaarheid, noodzakelijkheid en heerlijkheid. Welke ontdekking op een zeer krachtige en onweerstandelijke wijze op de wil werkt, die buigende; en op de genegenheden, die strelende en innemende, de gehele ziel met de innigste liefde en hartelijke begeerte tot de beloofde zaak vervullende. Hetwelk teweeg brengt, dat, ofschoon de ziel door de bekoorlijkheid van het voorwerp noodzakelijk kiezen moet, zij het evenwel met de uiterste gewilligheid, ja vrijwilligheid doet op deze dag van Gods heirkraft. Dit beoogt de apostel in zijn bede voor de Efeziërs, Ef. 1:17-19. Dit eigent hij de gelovigen toe: Wij allen, met ongedekt aangezicht Zijn heerlijkheid als in een spiegel aanschouwende, worden in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest, 2 Kor. 3:18. Abraham zag, door deze werking van de Geest, in de belofte, de dagen van de Messias, en verheugde zich daarin, Joh. 8:56.
- De Heilige Geest verklaart aan de ziel de gewisse gronden van de Goddelijkheid van de beloften en haar recht daartoe, om die zich te mogen toepassen, zodat de zwarigheden, waarmede de ziel als bezwangerd ging, uit de weg geruimd worden. En hierdoor wordt er een effen baan voor de ziel gemaakt, om met vertrouwen tot de beloften te vluchten, en zich daarop te kunnen verlaten.
- Eindelijk, de Heilige Geest versterkt het geloof, dat opwekkende, levend makende en met kracht werkende, zodat het geloof tot de beloften gebracht wordt, en de ziel niet van verre staat, maar met de uiterste gereedheid en volvaardigheid de beloften met beide armen omhelst. Er waren enige andere dingen, die wij konden zeggen tot uitbreiding en opheldering, maar het gezegde stelt ons hoofdzakelijk voor ogen het werk van de Geest in deze.
 - Nu gaan wij over, om te beschouwen welke de geloofsdaden van de gelovigen, in het toepassen van de beloften, zijn. Wij menen, dat de apostel in onze tekst die tot drie bepaalt: *Zij zagen ze van verre; zij geloofden ze; en zij omhelsden ze.* Van elk een woord.
 - De ziel ziet de belofte en de beloofde zaak in deze, ofschoon niet als die alreeds bezittende, evenwel op gewisse gronden tegemoet. Want zij ziet de trouw en waarheid van God in die belofte tot een waarborg van de vervulling alzo verpand, dat zij de zaak zo zeker kan aanmerken alsof zij die alreeds had.
 - De ziel gelooft die in het toepassen van de belofte, hetgeen zal insluiten, dat de ziel, ten volle overreed zijnde, dat de belofte Gods

woord is, hetwelk Hij tot haar in haar bijzonder geval of toestand spreekt, hierop haar zegel zet, de volkomen toestemming er aan geeft, zeggende daarop: *A m e n Heere! Het geschiede uw dienstknecht en uw dienstmaagd, naar Uw woord.*

- Dat de ziel zich de belofte toeëigent met de innigste beweging van het gemoed, aangrijpende en toepassende op zichzelf in het bijzonder, en zich daarop ten volle verlatende als op het woord van een onveranderlijke God, Die niet liegen kan; maar Die trouw zal houden en zorgen, dat Zijn woord tot de minste omstandigheden toe zal vervuld worden. Wij durven ons niet tot bijzonderheden inlaten. Elk, die de verklaring der woorden nagaat, zal zien, welke bijzondere zaken tot alle deze delen behoren. En die het "*A. B. C. des Geloofs*" wil nagaan, over het woord *horen*, die zal de kenmerken vinden, waaraan een ziel kan toetsen, of zij zich recht de beloften toepast of niet.
- ❖ d. Het vierde was, om aan te wijzen, hoe de gelovigen op de beloften, die zij zich toegepast hebben, leven. Hierover zullen wij des te korter zijn, dewijl vele van de zaken onder het woord *verwachten* in het "*A. B. C. des Geloofs*" hierop kunnen worden betrokken.
 - Dit zal zeggen, een leven in de bewustheid, dat de Heere zulke beloften in het bijzonder aan de ziel gedaan heeft. Hiertoe dient de gelovige zijn bevinding veel na te gaan en te staan naar overreding van de waarheid van deze, opdat hij met bewustheid van de ziel kan opmaken, dat de Heere van vrede tot zijn ziel gesproken heeft.
 - Het zal ook bestaan in een voordragen van die beloften aan de Heere, als de ziel in omstandigheden is, waarin zij de beloofde zaken nodig heeft: *Gedenk het woord tot Uw knecht gesproken!*
 - Het zal bestaan in een staat maken op de vervulling op des Heeren tijd, dewijl er bij God geen *ja en neen* is, en er geen jota van het Woord onvervuld zal voorbijgaan.
 - Het zal ook bestaan in een opwekking en bemoediging van zichzelf in duistere tijden, door de toezegging, gelijk iemand zich opwekt door het lezen van eigendomsbrieven tot een zaak, ofschoon hij die nog niet dadelijk bezit.
 - In een stil en lijdzaam wachten op de Heere om de vervulling, in het ernstig gebruik van de ingestelde middelen, Ps. 62:6: *Gij, o mijn ziel! Zwijg Gode, want van Hem is al mijn verwachting!*
 - In een zien op de beloften, voordat de ziel iets begint in het geestelijke, opdat zij zich door geloof in de beloften gesterkt mag vinden tot datgene, waartoe zij geroepen wordt door de Heere. De gelovigen dus levende en de

beloften gedurig opnieuw aangrijpende, zullen gewaar worden, dat zij versterkt zullen worden naar de inwendige mens.

- Het leven op de beloften zal insluiten een zorgvuldig vermijden van alles, waardoor de vervulling vertraagd zou kunnen worden; want de Heere, gelijk uit zijn handeling met Israël blijkt, stelt de vervulling tot kastijding van de zonde soms uit. Daarom moet de ziel toezien, hoe zij voorzichtig wandelt.
- Eindelijk dient tot dit leven op de beloften, dat de ziel niet alleen op al de voorzienigheden let, maar ook op alle vervullingen, ofschoon in een mindere trap, opdat zij dankbaar mag zijn over hetgeen zij volgens de beloften ondervonden heeft, en met blijmoedigheid de verdere vervulling tegemoet zien. Zo gij deze zaken bij de voorgaande regels voegt, zult gij enigermate kunnen zien, waaruit het leven op de beloften bestaat. *God geve er u en mij licht en genade toe!*

❖ **Het derde leerpunt** was, dat dit leven op de beloften *een rechte vreemdelingsgestalte hier op aarde veroorzaakt*. Maar deze zaak verklaard hebbende bij een andere gelegenheid, en ook aangewezen hebbende dat het geloof een genade is, die de wereld overwint, zullen wij deze verhandeling besluiten met de wens, dat de Heere het achtervolgen mag door Zijn Geest. Nu hebben wij van deze gewichtige zaken in elke verhandeling naar ons inzicht gesproken. Wij zullen de verhandeling over *de eigenschappen van het zaligmakend geloof* nu afsluiten. Zo gij iets gevonden hebt tot uw stichting en bevordering, geeft God de eer, en bidt voor ons.

❖ Amen.